

MAŁGORZATA BOROWIECKA

OFERTA REKREACYJNA WYBRANYCH PARKÓW WODNYCH W POLSCE¹

Abstrakt: Celem pracy jest przeanalizowanie i porównanie oferty parków wodnych jako miejsc pozwalających na aktywne spędzenie wolnego czasu. Są to obiekty umożliwiające zabawę, rozrywkę i regenerację sił witalnych. Za sprawą różnorodnych elementów wyposażenia ich użytkownicy mogą wybrać zarówno wypoczynek bierny, jak i aktywny, dostępny w aquaparkach (najpopularniejszym typie parków wodnych) i obiektach termalnych, których dodatkową atrakcją jest gorąca woda (często o właściwościach leczniczych). Metodą badawczą był przegląd literatury i stron internetowych z zakresu rekreacji i aktywnego wypoczynku. Opracowanie zostało wzbogacone o analizę oferty rekreacyjnej parków wodnych reprezentujących poszczególne województwa w Polsce.

Słowa kluczowe: park rozrywki, park wodny, aquapark, aktywny wypoczynek, park geotermalny.

AN ANALYSIS OF THE RECREATIONAL OFFER OF SELECTED WATER PARKS IN POLAND

Abstract: The purpose of the work is to determine the role and importance of water parks as places of spending active leisure. These are objects that allow fun, entertainment and regeneration of life forces. With a variety of equipments, users can choose both passive and active leisure, available both in aqua parks (the most popular water park type) and in thermal park, with hot water attractions (often with medical properties). The research method was a review of literature and websites on recreation and active leisure. The study was further enriched with an analysis of the recreational offer of water parks representing the respective voivodships in Poland.

Keywords: amusement park, water park, aquapark, active leisure, geothermal park.

1. WSTĘP

Parki rozrywki są dogodnymi miejscami do rekreacji, zabawy i regeneracji sił witalnych. Za sprawą wyposażenia ich w różnego typu urządzenia rozrywkowe i sportowo-rekreacyjne dają możliwość zarówno wypoczynku biernego, jak i aktywnego. Jednymi z najbardziej popularnych rodzajów tych obiektów są parki wodne, które pozwalają na atrakcyjne spędzenie wolnego czasu w gronie przyjaciół lub rodziny. Od kilku lat obiektów tego typu powstaje w Polsce coraz więcej – ich fenomen można tłumaczyć coraz większą popularnością aktywnego wypoczynku jako formy spędzania wolnego czasu. Użytkownicy mogą wybierać pomiędzy aquaparkami – najczęściej zasilanymi wodą z systemów wodociągowych, a termalnymi – w których oprócz standardowego wyposażenia atrakcją jest gorąca woda, mająca często właściwości lecznicze. Dzięki zróżnicowanej ofercie każdy może znaleźć w obrębie parków wodnych atrakcję odpowiadającą własnym potrzebom i preferencjom.

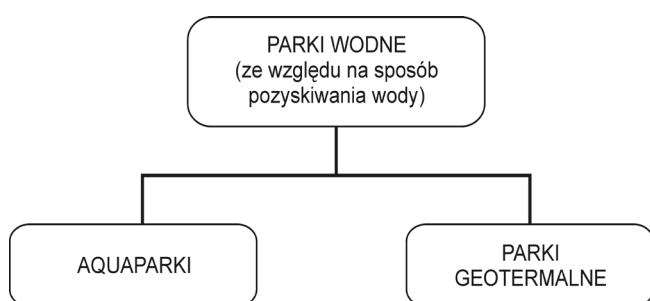
Celem autorki niniejszego artykułu jest przeanalizowanie i porównanie oferty parków wodnych jako miejsc umożliwiających aktywne spędzenie wolnego czasu. Metodą badawczą był przegląd literatury oraz stron internetowych z zakresu rekreacji i aktywnego wypoczynku. Opracowanie zostało ponadto wzbogacone o analizę oferty rekreacyjnej parków wodnych reprezentujących poszczególne województwa w Polsce.

2. CHARAKTERYSTYKA I RODZAJE PARKÓW WODNYCH

Według A. PAWLIKOWSKIEJ-PIECHOTKI (2009) parki wodne są elementem bazy towarzyszącej, która w znacznym stopniu podnosi atrakcyjność turystyczną danego obszaru. Są to urządzenia turystyczno-rekreacyjne utworzone w celu obsługi przede wszystkim turystów, choć korzystać z nich mogą także stali miesz-

kańcy danego regionu. Obiekty te stanowią zespoły basenów, których użytkowanie uatrakcyjnia bogata infrastruktura dodatkowa, m.in. zjeżdżalnie, kaskady wodne, zaplecze kosmetyczno-rehabilitacyjne czy centra zabaw dla dzieci (np. zamki wodne czy ścianki wspinaczkowe).

Pierwowzorem parków wodnych były rzymskie termy. Za pierwszy tego typu obiekt uznaje się park powstały na Wyspie św. Małgorzaty na rzece Dunaj w Budapeszcie. Miejsce to po raz pierwszy zagospodarowali właśnie Rzymianie, dostrzegając jego zdrowotne i rekreacyjne walory. Obecnie teren ten stanowi centrum uzdrowiskowo-sportowe posiadające minizoo, ścieżki rowerowe, boiska, korty tenisowe, kompleks ośmiu basenów na otwartym powietrzu Palatinus oraz zespół olimpijskich krytych basenów sportowych Alfreda Hajósa, a także hotele i restauracje. Pierwsze tego typu współczesne obiekty zaczęły jednak powstawać dopiero na przełomie XIX i XX w. w USA, Japonii i Europie Zachodniej (PAWLIKOWSKA-PIECHOTKA 2009). Najstarszym obiektem w Polsce jest Akwawit w Lesznie, oddany do użytku w 1993 r. (MRÓZ, MRÓZ 2011).

Rys. 1. Podział parków wodnych ze względu na rodzaj wykorzystanej wody
Źródło: opracowanie własne

Ze względu na sposób pozyskiwania wody można wyróżnić aquaparki i parki geotermalne (rys. 1). Pierwsze z nich zasilane są wodą z wodociągów, ich lokalizacja jest dowolna, a zapobieganie mnożeniu się bakterii odbywa się poprzez uzdatnianie i podgrzewanie wody. Drugi rodzaj obiektów pozyskuje wodę z odwiertów wypełnionych gorącymi wodami podziemnymi o zróżnicowanej temperaturze – od kilkudziesięciu do ponad 90°C. Mogą one niestety powstawać tylko tam, gdzie warunki geologiczne umożliwiają istnienie zasobów geotermalnych (www.pga.org.pl). Wody te, wykorzystywane do zasilania basenów rekreacyjnych i pływackich, saun oraz łaźni, są dodatkowo cenne, ponieważ prawie każda z nich odznacza się cechami leczniczymi. Zanim jednak zostaną wykorzystane do celów rekreacyjnych muszą najpierw zostać rozcieńczone wodą słodką i niskozmineralizowaną (według

potrzeby) oraz podgrzane lub schłodzone do oczekiwanej temperatury. Energia geotermalna wykorzystywana jest ponadto do ogrzewania powierzchni obiektu i wody z wodociągów (JANOWSKI 2011).

3. STANDARDOWE WYPOSAŻENIE OBIEKTÓW WODNYCH

Żaden park wodny nie może funkcjonować bez atrakcyjnego wyposażenia, które sprzyja aktywnej rekreacji. Przedsiębiorcy pragną mieć w swoich obiektach jak najwięcej ciekawych konstrukcji zarówno pod względem użytecznym, jak i wizualnym (RAPACZ 2001). Już sama woda dostarcza rozrywkę, ale dopiero odpowiednie instalacje sprawiają, że w tego typu obiektach można spędzić cały dzień. Prawidłowo zaprojektowany park musi uwzględniać atrakcje dla najmłodszych, miejsca relaksu dorosłych oraz strefy dla aktywnych osób.

Kompleksy kąpielowo-rekreacyjne powinny także oferować trzy rodzaje usług (RAPACZ 2001):

- 1) podstawowe, będące główną atrakcją obiektu, tzn. usługi związane z kąpielami rekreacyjnymi i rehabilitacyjnymi;
- 2) uzupełniające, ale ściśle związane z ofertą podstawową (sauna, jacuzzi, solarium lub plaża-solarium, aqua aerobik itp.);
- 3) dodatkowe, do których należy zaliczyć przede wszystkim usługi handlowe i gastronomiczne (np. kawiarnie, bary, restauracje); nie są one związane bezpośrednio z ofertą usług podstawowych i uzupełniających, ale wzbogacają ją i w sposób zasadniczy wpływają na atrakcyjność kompleksu.

Podstawowe wyposażenie parków wodnych obejmuje część basenową z określonymi atrakcjami, np. zjeżdżalniami, tropikalną plażą, sztucznym światem podwodnym, sztucznymi falami morskimi czy głębokim basenem do nurkowania z zatopionym wrakiem okrętu (PAWLIKOWSKA-PIECHOTKA 2009). Atrakcjami uzupełniającymi są różnego rodzaju sauny, jacuzzi, a także wodne zajęcia, takie jak np. aqua aerobik. Uatrakcyjnienie oferty stanowią kawiarnie, bary i restauracje oraz centra odnowy biologicznej, kluby fitness, salony fryzjerskie i sklepy sportowe (m.in. ze strojami kąpielowymi). Niektóre parki na świecie mają również do zaoferowania morskie zoo z pokazami akrobatycznymi fok i delfinów.

W każdym polskim parku wodnym (tab. 1) znajduje się kilka niecek basenowych (w tym specjalny brodzik dla dzieci), 2–3 zjeżdżalnie, kaskady wodne, jacuzzi, sauny, ławki z hydromasażem i kilka torów pływackich. Rzadkością są jednak zjeżdżalnie typu

Tab. 1. Wyposażenie wybranych parków wodnych w Polsce

Podstawowe	Dodatkowe
Zjeżdżalnie wodne typu anakonda, turbo	Zjeżdżalnie wodne typu pontonowa
Zjeżdżalnie wodne typu kamikaze	Zjeżdżalnie wodne typu wahadło
Zjeżdżalnie typu wielotorowa	Zjeżdżalnie typu Tunnel Funnel (kręta i szybka konstrukcja)
Zjeżdżalnie typu rodzinna	Bubble (miękką, dmuchaną kopułą do wspinaczki)
Zjeżdżalnie typu UFO (z wbudowanym lejem u ujścia konstrukcji)	Wulkan wodny (do wspinaczki)
Zjeżdżalnie typu rynna	Ścianki wspinaczkowe
Zjeżdżalnie małe dla dzieci	Zabawki pływające (tory przeszkód, modele do zabawy, np. statki)
Kaskady wodne (fontanny, kaskady, masażery)	Symulatory surfingu
Armatki wodne	Miejsca do sportów wodnych (np. siatkówki)
Jacuzzi	Groty lodowe (sauny lodowe)
Ławki z hydromasażem	Tężnie solne (sauny solankowe)
Rwące rzeki	Baseny do skoków
Brodziki dla dzieci	Baseny do nauki pływania
Centrum zabaw dla dzieci (statek piratów, wyspa skarbów, statek kosmiczny, zamek)	Baseny do nurkowania
Wave Ball (piłka-generator fal)	Baseny rekreacyjne zewnętrzne
Saunarium (łaźnia parowa, sucha fińska, aromatyczna)	Baseny solankowe
Baseny rekreacyjne wewnętrzne	
Baseny sportowe	

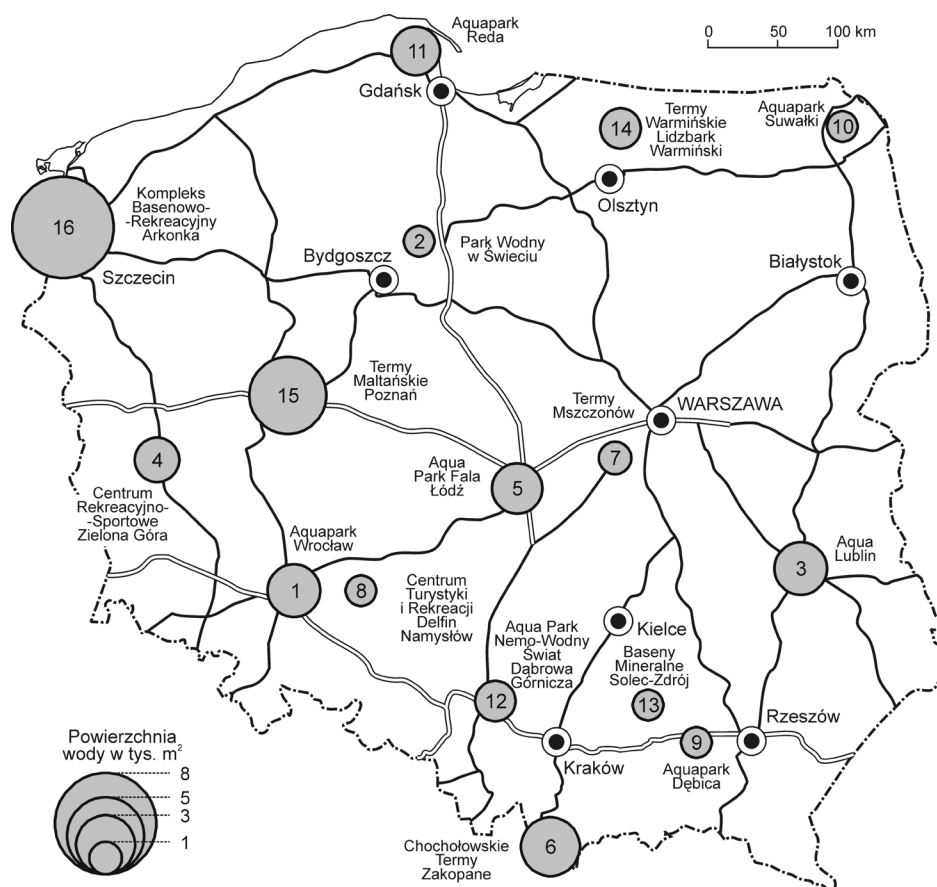
Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.firmamazur.pl, www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.chocholowskietermy.pl, www.parkwodny.pl, www.termym-szczonow.eu.

pontonowa czy wahadło oraz wulkany wodne i miejsca do sportów wodnych. Brakuje w nich również wiodących atrakcji światowych, takich jak symulator surfingu czy basen do skoków (www.parkwodny.pl).

W obecnych czasach parki wodne swoją ofertę opierają głównie na aktywnych formach rozrywki, takich jak pływanie czy korzystanie ze zjeżdżalni wodnych. Do „spokojniejszych” atrakcji możemy jedynie zaliczyć sauny lub jacuzzi. Z powszechnej obserwacji wynika, że sauny chętniej wybierają mężczyźni, natomiast jacuzzi kobiety. Parki wodne są przede wszystkim celem turystyki weekendowej dla rodzin z dziećmi, choć miejsca te wybierają również grupy znajomych. Grupy rówieśnicze chętnie korzystają z integracyjnych sportów wodnych, takich jak gra w piłkę siatkową w wodzie czy wspólna wspinaczka na ściankach ze skokami wprost do niecki z wodą. W obiektach takich może być także zaspokajana potrzeba nowych doświadczeń, nawet ekstremalnych, np. poprzez zabawę na zjeżdżalniach typu kamikaze (RAPACZ 2001).

4. KRYTERIUM WYBORU OBIEKTÓW W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH I ICH LOKALIZACJA

W każdym województwie Polski działa kilka lub nawet kilkanaście parków wodnych (www.wodneparki.pl). Do analizy wybrano obiekty posiadające powierzchnię wody powyżej 1 tys. m². Niestety nie w każdej jednostce administracyjnej funkcjonują tak duże aquaparki. W takich przypadkach kolejnym kryterium wyboru obiektów była liczba oferowanych atrakcji podstawowych oraz uzupełniających, a także dodatkowe elementy infrastruktury rekreacyjno-rozrywkowej, dostępne w całym obiekcie lub na terenie ściśle współgrającym z nim. W województwach takich, jak małopolskie, dolnośląskie i śląskie wybór był trudny, ponieważ znajduje się w nich wiele dużych i dobrze wyposażonych parków wodnych. Z kolei w kujawsko-pomorskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim i świętokrzyskim istnieją jedynie obiekty z powierzchnią wody poniżej 1 tys. m² (rys. 2, tab. 2).

Rys. 2. Lokalizacja przestrzenna parków wodnych w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.wodneparki.pl i www.google.com/maps

Tab. 2. Wybrane parki wodne w poszczególnych województwach Polski

Lp.	Województwo	Miejscowość	Nazwa parku wodnego	Powierzchnia	
				obiektu (m ²)	wody (m ²)
1	Dolnośląskie	Wrocław	Aquapark Wrocław	12 000	2 500
2	Kujawsko-pomorskie	Świecie	Park Wodny w Świeciu	brak danych	< 1 000
3	Lubelskie	Lublin	Aqua Lublin	14 500	2 542
4	Lubuskie	Zielona Góra	Centrum Rekreacyjno-Sportowe	5 200	1 850
5	Łódzkie	Łódź	Aqua Park Fala	9 861	2 450
6	Małopolskie	Chochołów	Chochołowskie Termy	12 000	3 000
7	Mazowieckie	Mszczonów	Termy Mszczonów	brak danych	1 072
8	Opolskie	Namysłów	Centrum Turystyki i Rekreacji Delfin	brak danych	< 1 000
9	Podkarpackie	Dębica	Aquapark Dębica	brak danych	< 1 000
10	Podlaskie	Suwałki	Aquapark Suwałki	10 113	< 1 000
11	Pomorskie	Reda	Aquapark Reda	25 000	2 200
12	Śląskie	Dąbrowa Górnicza	Aqua Park Nemo-Wodny Świat	6 335	1 642
13	Świętokrzyskie	Solec-Zdrój	Baseny Mineralne Solec-Zdrój	brak danych	< 1 000
14	Warmińsko-mazurskie	Lidzbark Warmiński	Termy Warmińskie	brak danych	1 616
15	Wielkopolskie	Poznań	Termy Maltańskie	27 050	5 000
16	Zachodniopomorskie	Szczecin	Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka	brak danych	8 000

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chocholowskietermy.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termymszczonow.eu, www.termymaltanskie.com.pl, www.termywarminskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlastudenta.pl.

Wybrane parki wodne są dość równomiernie rozmieszczone na obszarze Polski (rys. 2), co zapewnia dobrą dostępność dla mieszkańców tych regionów. Obiekty tego typu, znajdujące się na terenie przygranicznym, są także potencjalną atrakcją turystyczną dla zagranicznych gości (np. Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka w Szczecinie). Interesujący jest fakt, że jedynie sześć parków zlokalizowanych jest w miastach wojewódzkich, zaś pozostałe usytuowane zostały w mniejszych miejscowościach, stanowiących zazwyczaj centra rekreacyjne różnych regionów powszechnie uznanych za atrakcyjne turystycznie.

5. PORÓWNANIE OFERTY REKREACYJNEJ POSZCZEGÓLNYCH PARKÓW

Obiekt staje się parkiem wodnym głównie za sprawą dostępnych różnorodnych atrakcji wodnych na jego terenie. W każdym z takich miejsc występują elementy, bez których nie mógłby on istnieć, np. niecki basenowe, zjeżdżalnie i różnego typu masażery wodne (tab. 3). Oferta rozrywek wodnych jest bardzo szeroka, więc osoby chcące się zrelaksować, odpocząć lub też pobawić znajdują w nich coś odpowiedniego dla siebie.

Każdy z analizowanych parków wodnych (oprócz Aquaparku Reda) oferuje basen sportowy z kilkoma torami pływackimi, będący atrakcją przede wszystkim dla osób lubiących tradycyjnie spędzać czas w wodzie. Dla niewymagających gości dobrym wyborem może być jacuzzi, w którym mogą spokojnie relaksować się (najwięcej tego typu urządzeń znajduje się w Chochołowskich Termach). Nietypowe jacuzzi, umieszczone na szczycie wulkanu tryskającego wodą w kolorze lawy, znajdziemy z kolei w Aquaparku Reda – odpoczywać w nim mogą naraz aż 24 osoby. Podobnymi urządzeniami służącymi odprężeniu ciała i umysłu są różnorodne sauny, mające przede wszystkim wiele leczniczych zastosowań. Dostępne na polskim rynku są już nie tylko suche sauny fińskie, ale również parowe, solne, śnieżne, biosauny i grotty solne, a największy ich wybór (aż 14) posiada Aquapark Wrocław.

Dla osób aktywnych jednym z najważniejszych elementów infrastruktury rekreacyjnej są zjeżdżalnie – im dłuższa i szybsza, tym ciekawsza. Najwięcej tego typu form rozrywki znajdziemy w Termach Maltańskich i Aqua Parku Reda (w każdym aż po 12 zjeżdżalni wodnych), a z kolei najdłuższa (210 m) znajduje się w Centrum Rekreacyjno-Sportowym w Zielonej Górze. Pewnym urozmaiceniem są zjeżdżalnie pontonowe dostępne w Aquaparku Wrocław, Chochołowskiej.

Tab. 3. Oferta rekreacyjna wybranych parków wodnych w Polsce

Lp.	Park wodny	Liczba zjeżdżalni	Liczba jacuzzi	Liczba saun	Brodzik dla dzieci	Masażery wodne	Rwaca rzeka	Generator fal	Ścianka wspinaczkowa	Miejsce do sportów wodnych	Basen zewnętrzny	Liczba torów pływackich
1	Aquapark Wrocław	7	4	14	+	+	+	+	-	-	+	8+5
2	Park Wodny w Świeciu	2	2	4	+	+	+	-	-	-	-	5
3	Aqua Lublin	3	3	6	+	+	+	-	+	-	+	10+3
4	Centrum Rekreacyjno-Sportowe (Zielona Góra)	5	4	6	+	+	+	+	+	-	-	8
5	Aqua Park Fala	6	4	6	+	+	+	+	-	-	+	3
6	Chochołowskie Termy	5	9	10	+	+	+	-	+	+	+	4+3
7	Termy Mszczonów	2	2	2	+	+	+	-	-	-	+	6
8	Centrum TiR Delfin	1	2	1	+	+	-	-	-	-	+	6
9	Aquapark Dębica	1	5	3	+	+	+	-	-	-	-	8+8
10	Aquapark Suwałki	4	3	5	+	+	+	-	-	-	-	8
11	Aquapark Reda	12	1	7	+	+	+	+	-	-	-	-
12	Aqua Park Nemo-Wodny Świat	3	1	5	+	+	+	-	-	-	+	6+5
13	Baseny Mineralne Solec-Zdrój	2	1	3	+	+	-	-	-	+	+	4
14	Termy Warmińskie	3	4	4	+	+	+	-	-	-	+	6
15	Termy Maltańskie	12	1	12	+	+	+	+	+	+	+	10
16	Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka	3	-	-	+	+	+	-	-	-	+	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chochołowskietermy.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termymszczonow.eu, www.termymaltanskie.com.pl, www.termywarminskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlstudenta.pl.

skich Termach i Aquaparku Reda (pod akwariem z rekinami). Oryginalnym urządzeniem jest również generator fal, który tworzy je w niecce basenowej – za jego sprawą doświadczyć można morskiego klimatu przebywając w Aquaparku Wrocław, Centrum Rekreacyjno-Sportowym (w Zielonej Górze), Aqua Parku Fala (w Łodzi) i Aquaparku Reda. Najwyższe „fale tsunami” w Polsce, mające wysokość nawet do 2 m, są jednak tylko w Termach Maltańskich (Poznań).

Atrakcyjnym elementem parków wodnych są także ścianki wspinaczkowe zamontowane nad taflą wody, z których po odpadnięciu wpadamy do niecki basenowej. Tego typu atrakcje znajdują się w Aqua Lublin, Centrum Rekreacyjno-Sportowym w Zielonej Górze, Chochołowskich Termach i Termach Maltańskich. Z kolei w Centrum Rekreacyjno-Sportowym w Zielonej Górze można powspinać się na unikatowym, miękkim balonie wodnym o średnicy 15 m z parasolem wodnym na jego szczycie. Cieszące się dużą popularnością są także miejsca, gdzie można uprawiać zespołowe sporty wodne, takie jak siatkówka i koszykówka. Z udogodnień tych można jednak skorzystać tylko w Chochołowskich Termach i Basenach Mineralnych Solec-Zdrój.

Innowacyjną jak na polski rynek ofertę posiadają Maltańskie Termy w Poznaniu. Użytkownicy tego parku mają do dyspozycji tor skimboardowy o długości 30 m umożliwiający ślizganie się po wodzie na specjalnej desce do skimboardu.

Dla rodziców ważną kwestią jest, aby ich dzieci podczas zabawy w parku wodnym były bezpieczne. Z tego też powodu każdy rozpatrywany obiekt posiada w swojej ofercie brodziki dla najmłodszych. Znajdują się w nich kolorowe i ciekawe akcesoria do zabawy, takie jak pływające zabawki, konstrukcje statków pirackich czy grzybki wodne. Dla młodzieży szkolnej ulubionym miejscem zabawy są z kolei rwące rzeki, które zostały stworzone po to, aby w łatwy sposób „szybko pływać” i dać się porwać przez prąd wodny. Atrakcje te występują w 14 analizowanych parkach.

6. OFERTA EDUKACYJNO-SPORTOWA

Oprócz wielu urządzeń wodnych i innych elementów infrastruktury, z których użytkownicy mogą korzystać samemu, parki wodne przygotowują zazwyczaj dla swoich klientów ofertę edukacyjno-sportową skierowaną do różnych grup wiekowych. W większości obiektów dostępna jest nauka pływania (tab. 4), będąca przydatną umiejętnością w życiu oraz dająca możliwość uczestniczenia w wielu formach rekreacji wodnych. Popularne jest zwłaszcza Baby Swim, czyli zajęcia wodne dla rodziców z niemowlętami (dostępne m.in. w Aquaparku Wrocław i Parku Wodnym w Świeciu). Spośród analizowanych kompleksów jedynie Termy Warmińskie (Lidzbark Warmiński) i Arkonka (Szczecin) nie prowadzą zajęć nauki pływania.

Tab. 4. Wodna oferta edukacyjno-sportowa w wybranych parkach wodnych w Polsce

Lp.	Nazwa parku wodnego	Nauka pływania	Aqua aerobik	Inne zajęcia wodne
1	Aquapark Wrocław	+	+	<i>Hydrocycling</i>
2	Park Wodny w Świeciu	+	+	<i>Aqua zumba, aqua active</i>
3	Aqua Lublin	+	-	<i>Aqua rowery, aqua step, aqua trampoliny, aqua cross training</i>
4	Centrum Rekreacyjno-Sportowe (Zielona Góra)	+	-	-
5	Aqua Park Fala (Łódź)	+	+	AquaSenior
6	Chochołowskie Termy	+	+	-
7	Termy Mszczonów	+	-	-
8	Centrum Turystyki i Rekreacji Delfin (Namysłów)	+	-	-
9	Aquapark Dębica	+	+	Nurkowanie
10	Aquapark Suwałki	+	-	-
11	Aquapark Reda	-	-	-
12	Aqua Park Nemo (Dąbrowa Górnicza)	+	-	-
13	Baseny Mineralne Solec-Zdrój	+	-	-
14	Termy Warmińskie (Lidzbark Warmiński)	-	-	-
15	Termy Maltańskie (Poznań)	+	+	<i>Aqua zumba, zajęcia z pływania synchronicznego, skoki do wody, waterpolo</i>
16	Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka (Szczecin)	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chocholowskietermy.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termymszczonow.eu, www.termymaltanski.com.pl, www.termymwarmińskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlstudenta.pl.

Dla osób, które nie mogą obciążać stawów lub chcą spróbować czegoś nowego świetnym rozwiązaniem jest aqua aerobik, który polega na ćwiczeniach w wodzie (dostępny w 6 obiektach: Aquaparku Wrocław, Parku Wodnym w Świeciu, Aqua Parku Fala (Łódź), Chochołowskich Termach, Aquaparku Dębica i Termach Maltańskich w Poznaniu). Dość nową propozycją jest *hydrocycling*, który polega na jeździe w rytm muzyki i ćwiczeń całego ciała na specjalnych stacjonarnych rowerach umieszczonych w wodzie na dnie niecki basenowej. Ćwiczenia te organizują tylko Aquapark Wrocław i Aqua Lublin. Zajęciami odbywającymi się w takt melodii są także *aqua zumba*, które oferowane są w Parku Wodnym w Świeciu i Termach Maltańskich w Poznaniu. *Aqua step*, aqua trampoliny i *aqua cross training* to z kolei dość nietypowe ćwiczenia organizowane jedynie w Aqua Lublin. Aqua Park Fala w Łodzi to jedyne miejsce, gdzie przygotowano specjalne zajęcia dla osób starszych – Aqua-Senior.

Nowością w parkach wodnych w Polsce są zajęcia z nurkowania będące w stałej ofercie tylko w Aquaparku Dębica. Termy Maltańskie (Poznań) oferują ponadto naukę pływania synchronicznego, gimnastykę wodną i możliwość uczestniczenia w rozgrywkach *waterpolo*. Obiekt ten pozwala także na widowiskowe skoki do wody wykonywane z wieży (3 m, 5 m, 7 m lub 10 m) lub z trampoliny (1 m lub 3 m). Do uprawiania tej aktywności, wpływającej na harmonijny rozwój ciała i koordynację ruchową, wystarczy tylko umiejętność pływania. W Termach Maltańskich można również dodatkowo wyrobić kartę pływacką i nabyć uprawnienia ratownicze.

7. PORÓWNANIE OFERTY UZUPEŁNIAJĄCEJ

Najczęściej występujące w parkach wodnych dodatkowe oferty rekreacyjne to zajęcia fitness i siłownie (tab. 5), dostępne prawie w każdym obiekcie poza

Tab. 5. Infrastruktura uzupełniająca przy parkach wodnych w Polsce

Lp.	Nazwa parku wodnego	Zajęcia fitness & siłownia	Boiska	Lodowisko	Plac zabaw dla dzieci	Inne
1	Aquapark Wrocław	+	Boisko do siatkówki	-	+	Plaża
2	Park Wodny w Świeciu	+	-	-	-	Sala konferencyjna
3	Aqua Lublin	+	Korty tenisowe, hala sportowo-widowiskowa	+	-	Centrum przygotowania motorycznego i funkcjonalnego
4	Centrum Rekreacyjno-Sportowe (Zielona Góra)	+	Hala widowiskowo-sportowa, Squash	+	-	-
5	Aqua Park Fala (Łódź)	-	-	-	+	-
6	Chochołowskie Termy	+	Boisko do piłki siatkowej	-	+	Plaża trawiasta i piaszczysta, sala bankietowo-konferencyjna
7	Termy Mszczonów	+	Boiska do piłki siatkowej, hala sportowa, boiska Orlik 2012	+	-	Plaża trawiasta i utwardzona, <i>nordic walking</i> , narciarstwo biegowe, sala konferencyjna
8	Centrum Turystyki i Rekreacji Delfin (Namysłów)	-	Boisko do plażowej piłki siatkowej, boisko do koszykówki, kort tenisowy	+	+	Tenis stołowy
9	Aquapark Dębica	-	-	+	-	-
10	Aquapark Suwałki	+	-	-	+	Sala konferencyjna
11	Aquapark Reda	+	Squash	-	-	Zielona wioska, papugarnia, akwaria
12	Aqua Park Nemo (Dąbrowa Górnicza)	-	-	-	+	-
13	Baseny Mineralne Solec-Zdrój	-	-	-	-	Solarium
14	Termy Warmińskie (Lidzbark Warmiński)	-	Boisko do tenisa ziemnego, boisko wielofunkcyjne	-	+	4 sale konferencyjne, park linowy, ścianka wspinaczkowa z platformą
15	Termy Maltańskie (Poznań)	+	-	-	-	-
16	Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka (Szczecin)	+	Korty do badmintonu, kort tenisowy,	+	+	Skatepark, miejsce do grillowania, sztuczna plaża

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chochołowskietermy.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termymszczonow.eu, www.termymaltanski.com.pl, www.termymwarmińskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlstudenta.pl.

Tab. 6. Usługi dodatkowe oferowane w analizowanych parkach wodnych

Lp.	Nazwa parku wodnego	Gastronomia	Spa & Wellness	Inne
1	Aquapark Wrocław	Aquacaffe, snackbar, aquabar, poolbar, saunabar, domek grillowy	-	Sklep
2	Park Wodny w Świeciu	Bufet	-	-
3	Aqua Lublin	Restauracja ReStart To i Owo, kawiarnia „Czkawka”	Zabiegi-masaże, Zespół odnowy i rehabilitacji	Sklep sportowy
4	Centrum Rekreacyjno-Sportowe (Zielona Góra)	Restauracja	Odnowa biologiczna	Sklep sportowy, sala zabaw
5	Aqua Park Fala (Łódź)	Restauracja	Masaże, strefa urody	-
6	Chochołowskie Termy	Bistro, kawiarnia	Strefa Spa, Zabiegi fizjoterapeutyczne, gabinety kąpeli (borowiny, kąpiele ziołowe), leczniczy, kosmetyczny, masażu, łaźnia błotna Rhassoul	-
7	Termy Mszczonów	-	-	Hotel, sala zabaw
8	Centrum Turystyki i Rekreacji Delfin (Namysłów)	Restauracja, bar	Gabinet masażu, salon kosmetyczny	Sala zabaw, studio tatuażu
9	Aquapark Dębica	Gastro	Przychodnia rehabilitacyjna	-
10	Aquapark Suwałki	Pizzeria Amaro	Usługi fryzjersko-kosmetyczne, Centrum Rehabilitacji MELIUS	Sklep sportowy
11	Aquapark Reda	-	Aqua Spa	-
12	Aqua Park Nemo (Dąbrowa Górnicza)	Restauracja	Gabinet masażu	Klub muzyczny, kręgielnia, bilard
13	Baseny Mineralne Solec-Zdrój	Restauracja, kawiarnia	Centrum zdrowia (zabiegi z zakresu hydroterapii, balneoterapii, kinezyterapii oraz masażu)	-
14	Termy Warmińskie (Lidzbark Warmiński)	Restauracja	Pakiety specjalne, Spa	Apartamenty, klub nocny z kręgielnią
15	Termy Maltańskie (Poznań)	Restauracja	Spa 1306 (zabiegi kosmetyczne, modelowanie sylwetki, masaże, kąpiele zdrowotne)	Kręgielnia, 2 szkoły tańca
16	Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka (Szczecin)	Restauracje Szyszka i Barkonka	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chocholowskietermyn.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termyn-mszczonow.eu, www.termymaltanskie.com.pl, www.termynwarmińskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlastudenta.pl.

sześcioma z badanych miejsc: Aqua Parkiem Fala (Łódź), Centrum Turystyki i Rekreacji Delfin (Namysłów), Aquaparkiem Dębica, Aquaparkiem Nemo (Dąbrowa Górnicza), Basenami Mineralnymi Solec-Zdrój i Termami Warmińskimi (Lidzbark Warmiński). Aquapark Wrocław posiada aż pięć sal treningowych oraz szeroki wachlarz zajęć, m.in. zumbę, slim figure, tabatę, shape i zdrowy kręgosłup. Ofertę Kompleksu Basenowo-Rekreacyjnego Arkonka w Szczecinie wyróżnia z kolei siłownia na świeżym powietrzu zlokalizowana w otoczeniu lasu.

Przy parkach wodnych (9 analizowanych obiektów) funkcjonują także często boiska i hale do uprawiania zespołowych sportów: siatkówki (również plażowej) i koszykówki oraz korty tenisowe (tab. 5). Centrum Rekreacyjno-Sportowe w Zielonej Górze

i Aquapark Reda oferują dodatkowo sale do popularnego squasha. Termy Warmińskie (Lidzbark Warmiński) posiadają z kolei boisko wielofunkcyjne, a Termy Mszczonów zespół Orlik 2012. Przy sześciu parkach wodnych można ponadto skorzystać w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk, m.in. w Aquaparku Lublin, Termach Mszczonów i Aquaparku Dębica. Dla najmłodszych w niektórych obiektach przygotowane są specjalne place zabaw, np. w Aquaparku Wrocław, Aqua Parku Fala (Łódź) i Chochołowskich Termach.

Większość analizowanych parków wodnych posiada również unikatowe i jedyne w swoim rodzaju dodatkowe atrakcje, wyróżniające je od pozostałych tego typu obiektów. Aquapark Reda proponuje np. nietypowy nocleg w Zielonej Wiosce, czyli plaży z indiańskimi namiotami i innymi niespodziankami

na jej terenie, oraz papugarnię i akwaria z egzotycznymi rybami (m.in. rekinami). Z kolei kompleksy, takie jak Aquapark Wrocław, Chochołowskie Termy i Termy Mszczonów zachęcają potencjalnych klientów piaszczystymi i trawiastymi plażami. Ofertę Term Warmińskich wyróżnia możliwość skorzystania z parku linowego i ścianki wspinaczkowej z platformą. Kompleks Basenowo-Rekreacyjny Arkonka w Szczecinie ma natomiast do dyspozycji gości skatepark. Parki wodne mogą być również miejscem spotkań konferencyjnych – taką ofertę posiada Park Wodny w Świeciu, Chochołowskie Termy, Aquapark Suwałki, Termy Mszczonów i Termy Warmińskie w Lidzbarku Warmińskim.

8. USŁUGI DODATKOWE

Korzystanie z parków wodnych nie byłoby takie przyjemne, gdyby nie usługi dodatkowe (tab. 6). Woda „męczy” i „zabiera energię”, więc każdy po skorzystaniu z oferty basenowej poszukuje lokali gastronomicznych, aby uzupełnić spalone kalorie. Tego typu miejsca są jedynie niedostępne w Termach Mszczonów i Aquaparku Reda. Największe zaplecze gastronomiczne posiada Aquapark Wrocław – aż sześć barów, w tym „mokre”, czyli dostępne w strojach kąpielowych oraz domek grillowy na plaży.

Dla najmłodszych parki wodne oferują sale zabaw z różnymi atrakcjami i animacjami, w których można pozostawić dzieci pod opieką wychowawców. W kilku obiektach znajdują się także sklepy sportowe, w których można kupić stroje kąpielowe, akcesoria pływackie i inny sprzęt rekreacyjny.

W Termach Mszczonów i Termach Warmińskich (Lidzbark Warmiński) do dyspozycji gości są dodatkowo udostępnione miejsca noclegowe. Niektóre z analizowanych obiektów oferują swoim gościom także usługi *spa & wellness*, a w nich wiele zabiegów pielęgnacyjnych, leczniczych i relaksujących ciała. W Chochołowskich Termach można poddać się na przykład zabiegom w Gabinetie Kąpielu, gdzie dostępne jest leczenie za pomocą borowiny i gorących kąpielu ziołowych. Z kolei w Basenach Mineralnych Solec-Zdrój dostępne są zabiegi z zakresu hydroterapii, balneoterapii i kinezyterapii.

Przebywając ze znajomymi w parkach wodnych można również skorzystać z oferty klubu muzycznego i bilardowego oraz kręgielni, np. w Aqua Parku Nemo (Dąbrowa Górnicza), Termach Warmińskich (Lidzbark Warmiński) i Termach Maltańskich (Poznań). W Termach Maltańskich prowadzone są ponadto zajęcia w dwóch szkołach tańca proponujących naukę różnych stylów (na podstawie stron internetowych wybranych parków wodnych).

9. ORGANIZACJA IMPREZ REKREACYJNYCH

Parki wodne są także miejscem organizacji wielu imprez rekreacyjnych i zawodów wykorzystujących dostępne niecki basenowe i inne atrakcje wodne. Mogą one mieć charakter zarówno cykliczny jak i jednorazowy. Podczas świąt kalendarzowych, takich jak np. Dzień Dziecka czy Dzień Kobiet większość analizowanych parków przygotowuje specjalne atrakcje dla wybranych grup klientów (np. Aquapark Reda). Miejscem organizacji wielu imprez i festiwali jest także Strefa Saun, gdzie przygotowywane są np. walentynki (Aquapark Wrocław i Baseny Mineralne Solec-Zdrój). Sauna Cup to z kolei znane mistrzostwa, na których najlepsi saunamistrzowie walczą o najlepszą atmosferę – tego typu zmagania były organizowane już m.in. w Termach Chochołowskich i Maltańskich Termach. Specjalnie dla dzieci są ponadto organizowane Półkolonie Letnie i Ferie Zimowe z ciekawymi atrakcjami i promocyjnymi cenami. W Aqua Parku Fala w Łodzi dodatkowo co roku wybierana jest Miss Fali oraz dostępne jest Experymentarium i warsztaty naukowe.

Wiele obiektów organizuje również własne zawody, np. Całodzienne Mistrzostwa w Najszybszym Ślizgu na Zjeździe Puchar Burmistrza Świecia w Parku Wodnym w Świeciu czy Ogólnopolskie Mistrzostwa w Zjeździe Zjeżdżalnią „Slide Cup” w Aqua Parku Fala (Łódź). W Termach Maltańskich odbywają się ponadto Rozgrywki Waterpolo. Zawody pływackie, takie jak Grand Prix, Akademickie Mistrzostwa Polski i Letnie Mistrzostwa Polski są rozgrywane już jednak wyłącznie na najlepszych obiektach, posiadających baseny sportowe o długości 50 m. W obiektach przystosowanych dodatkowo dla osób niepełnosprawnych są organizowane Letnie Otwarte Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Pływaniu, które np. w 2017 r. odbyły się w Aqua Lublin (www.aquapark.lodz.pl, www.aquapark.wroc.pl, www.aquaparkreda.pl, www.aquaparksuwalki.com, www.arkonka.szczecin.eu, www.basenymineralne.pl, www.berndorf.pl, www.biznes.zielonagora.pl, www.chochołowskietermy.pl, www.ctir-delfin.eu, www.dziennikwschodni.pl, www.krakow.gosc.pl, www.lublin.wyborcza.pl, www.mosir.debica.pl, www.mosir.lublin.pl, www.mosir.zgora.pl, www.nemo-wodnyswiat.pl, www.parkwodnyswiecie.com, www.powiatlidzbarski.pl, www.szczecin.wyborcza.pl, www.termymmszczonow.eu, www.termymaltanskie.com.pl, www.termymwarmińskie.pl, www.trojmiasto.pl, www.urbanity.pl, www.wodneparki.pl, www.wroclaw.dlastudenta.pl).

W parkach wodnych organizowane są także nietypowe imprezy rekreacyjne takie, jak bicie rekordów.

Podczas Basenowych Mistrzostw Polski we Freedivingu (pływanie na wstrzymanym jednym oddechu), które odbyły się w Aqua Lublin w maju 2016 r., Mateusz Malina pobił rekord świata w konkurencji dynamika w płetwach (przepląnął 285 m pod wodą) (www.moje.radio.lublin.pl).

10. PODSUMOWANIE

Parki wodne są jednymi z najpopularniejszych rodzajów parków rozrywki. Obiekty te stanowią miejsca, w których można znaleźć atrakcje zapewniające spokój oraz wyciszenie oraz takie, które podniosą poziom adrenaliny. Są to odpowiednie przestrzenie na wspólną rekreację zarówno w gronie rodzinnym, jak i przyjaciół, dające możliwość kilkugodzinnego, a nawet całodziennego sposobu na spędzenie czasu wolnego. Użytkownicy mogą wybierać pomiędzy aquaparkami – najczęściej budowanym typem parków zasilanym wodą z wodociągów, a termalnymi, w których dodatkową atrakcją jest gorąca woda o właściwościach leczniczych.

Parki wodne oferują trzy rodzaje usług: podstawowe (np. niecki basenowe, zjeżdżalnie, rwąca rzeka), uzupełniające (m.in. zespół saunowy czy oferta *spa & wellness*) i dodatkowe (np. restauracje, sklepy sportowe czy boiska do gier zespołowych). Razem tworzą jeden produkt turystyczny, który ze względu na duże różnicowanie oferty jest w stanie zaspokoić potrzeby rekreacyjno-wypoczynkowe wszystkich osób.

Analiza parków wodnych poszczególnych województw wykazała, że każdy z obiektów posiada kilka niecek basenowych, zjeżdżalnie, masażery wodne, brodziki dla dzieci i strefy saun. Oryginalnymi atrakcjami są np. generatory fal, tory skimboardowe oraz miękkie balony wodne do wspinania, umieszczone w niecce basenowej. Większość analizowanych kompleksów dysponuje również różnorodną propozycją zajęć edukacyjno-sportowych, m.in. nauką pływania, zajęciami aqua aerobiku i pływania synchronicznego czy kursami nurkowania. Dużą popularnością cieszy się także oferta dodatkowa, taka jak zajęcia fitness w wodzie i na salach treningowych oraz boiska do gry w siatkówkę plażową, koszykówkę czy squasha. Parki wodne w celu przyciągnięcia klientów na teren swoich obiektów, organizują również wiele imprez tematycznych, m.in. na Dzień Dziecka czy Dzień Kobiet. Oferują wtedy swoim klientom promocyjne ceny i dodatkowe atrakcje. Opisywane kompleksy wodne są także miejscami, w których odbywają się różnego rodzaju zawody, np. Mistrzostwa w Pływaniu, Mistrzostwa w Zjeździe Zjeżdżalniami czy rywalizacja saunamistrzów.

Pozyskane informacje wskazują, że miasta i firmy zarządzające parkami wodnymi rywalizują ze sobą i starają się zapewniać swoim użytkownikom coraz nowsze oraz bardziej oryginalne instalacje wodne i usługi. Tak duża konkurencja spowodowana jest znaczną popularnością rekreacji wodnej w Polsce.

PRZYPIS

¹ Artykuł powstał na podstawie pracy licencjackiej pt. *Parki wodne jako miejsca aktywnego wypoczynku w Polsce* (2017) napisanej w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie pod kierunkiem dr Katarzyny Mięsiak-Wójcik.

BIBLIOGRAFIA

- BOROWIECKA M., 2017, *Parki wodne jako miejsca aktywnego wypoczynku w Polsce*, praca licencjacka, mps w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin.
- JANOWSKI M., 2011, *Możliwości wykorzystania wód geotermalnych do celów rekreacyjnych i balneologicznych – aspekt techniczno-ekonomiczny*, „Technika Poszukiwań Geologicznych. Geotermia, Zrównoważony Rozwój”, 50, 1-2, Wyd. Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Kraków, s. 257-265.
- MRÓZ F., MRÓZ Ł., 2011, *Turystyka rodzinna w parkach rozrywki*, [w:] J. Śledzińska, B. Włodarczyk (red.), *Turystyka rodzinna a zachowania prospołeczne*, Wyd. PTTK Kraj, Warszawa, s. 171-184.
- PAWLIKOWSKA-PIECHOTKA A., 2009, *Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne*, *Novae Res – Wyd. Innowacyjne*, Gdynia.
- RAPACZ A., 2001, *Parki wodne elementem wzbogacającym ofertę turystyczną obszaru*, [w:] A. Rapacz (red.), *Gospodarka turystyczna. Wybrane zagadnienia jej funkcjonowania*, Wyd. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław, s. 57-70.
- www.aquapark.lodz.pl/atrakcje_wewnetrzne.php; 31.05.2017.
- www.aquapark.wroc.pl/oferta/baseny-rekreacyjne/; 31.05.2017.
- www.aquaparkreda.pl; 2.07.2017.
- www.aquaparksuwalki.com/; 2.07.2017.
- www.arkonka.szczecin.eu/o-nas; 4.07.2017.
- www.basenymineralne.pl/pl/baseny/page,Noce_Saunowe,25,.html; 4.07.2017.
- www.berndorf.pl/realizacja/termy_mszczonow; 30.06.2017.
- www.biznes.zielonagora.pl/pl/1264/2222/budowa_centrum_rekreacyjno_-_sportowego_w_zielonej_gorze/; 30.06.2017.
- www.chocholowskietermy.pl/oferta/baseny; 29.06.2017.
- www.ctir-delfin.eu/; 4.07.2017.
- www.dziennikwschodni.pl/lublin/dzisiaj-otwarcie-aqua-lublin-przy-al-zygmuntowskich,n1000169135.html; 30.06.2017.
- www.firmamazur.pl/system/files/18/656b5bd351.pdf?1429809293; 31.05.2017.
- www.google.com/maps/d/edit?hl=pl&authuser=0&mid=1aAFp2HYAQ7wLVnAjqEAR7ciWuRo&ll=53.16349260107057%2C18.38618084999996&z=6; 28.06.2017.
- www.lublin.wyborcza.pl/lublin/5,35640,18376038.html; 30.06.2017.
- www.moje.radio.lublin.pl/rekord-swiata-na-aqua-lublin-285-metrow-pod-woda-na-jednym-oddechu.html; 4.07.2017.

-
- www.mosir.debica.pl/; 4.07.2017.
www.mosir.lublin.pl/obiekty/aqua-lublin/o-nas; 2.07.2017.
www.mosir.zgora.pl/nasze-obiekty/centrum-rekreacyjno-sportowe/park-wodny/; 30.06.2017.
www.nemo-wodnywiat.pl/index.php?page=aktualnosc; 4.07.2017.
www.parkwodny.pl/oferta/relaks/; 31.05.2017.
www.pga.org.pl/geotermia-zasoby-polskie.html; 30.05.2017.
www.powiatlidzbarski.pl/media/2012/10/P%C5%82ywalnie-i-Baseny.pdf; 30.06.2017.
www.szczecin.wyborcza.pl/szczecin/56,34939,16225605,arkonka-czyli,1.html; 30.06.2017.
- www.termymaltanskie.com.pl/baseny-sportowe/informacje/; 3.07.2017.
www.termymszczonow.eu/; 3.07.2017.
www.termywarminskie.pl/pl/about.html; 2.07.2017.
www.trojmiasto.pl/wiadomosci/Pod-Trojmiastem-powstal-park-wodny-z-rekinami-n103604.html; 30.06.2017.
www.urbanity.pl/podlaskie/suwalki/aquapark,b3489; 30.06.2017.
www.wodneparki.pl/; 29.06.2017.
www.wroclaw.dlastudenta.pl/wiadomosci/artukul/wroclawski-aquapark-w-liczbach,91331.html; 30.06.2017.

Artykuł wpłynął:
6 lipca 2017
Zaakceptowano do druku:
10 października 2017
